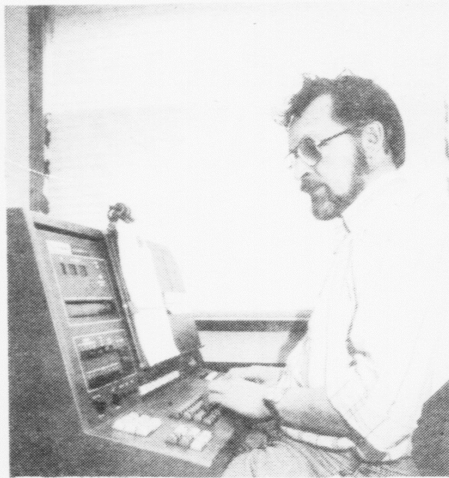

Hesar trýggjar myndirnar eru tiknar innan fyri seinastu tjúgu árin, og tær siga sína søgu um, hvussu stavirnir koma í blaðið. Á myndini høgrumegin situr Tummas Jensen við gomlu blýggj setimaskinuna. Hendan maskinan varð nýtt til miðskeiðis í sjeytiárunum. Tummas Pauli Thomsen, á myndini í miðjun, setir á fotosetimaskinuni, sum lutvist enn verður nýtt. Fotosetimaskinurnar komu tá blýggjð fór út og offsett kom inn. Vinstrumegin situr Simona Weihe, sum við teldu síni millum annað tekur sær av øllum innsendum tilfari

Frá blýggj til teldu -eftir bert 20 árum

Hóast tað eru meira enn 500 ár síðani týskarin Johann Gensfleisch Gutenberg kom við uppfinningini, at prenta við blýggj stavum, er hesin prent-háttur enn ikki meira enn avlagdur. Í gamla bóka-handli á Vaglinum taka teir enn blýggj stavirnir úr setikøssunum, og seta saman orð fyri orð. Hesi keypa flestu føroyingar á hvørjum ári. Tí soleiðis verður hin føroyski álmannakkin enn prentaður.

Soleiðis vóru eisini tey føroysku blaðini gjord til blýggj setimaskinurnar

kollvettu ein stóran part av blaðframleiðsluni miðskeiðis í hesi öldini.

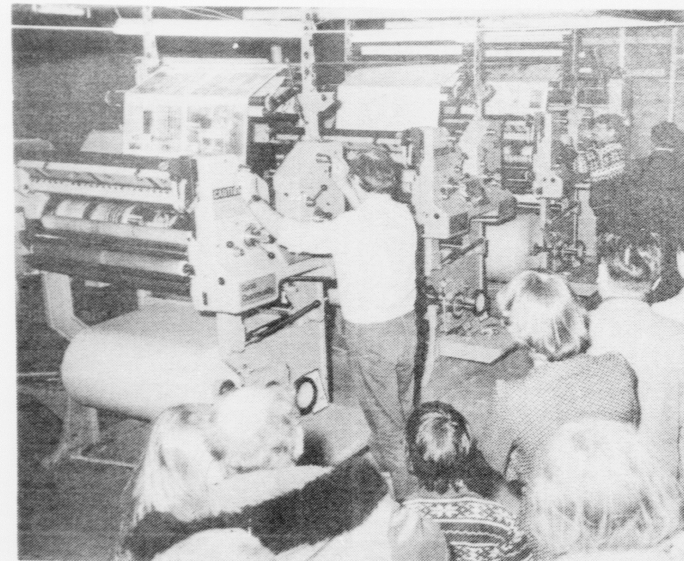
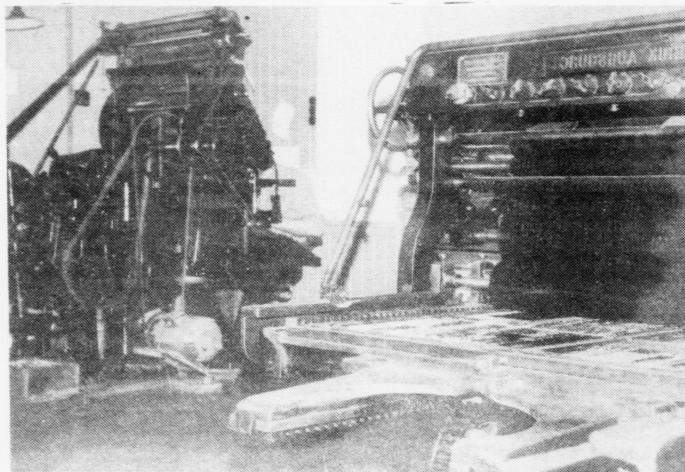
Eisini Sosialurin hevði sína blýggj setimaskinu, har millum aðrir Carl í Snikkarastovu, Karbech og seinastur Tummas Jensen sótu við. Hetta var alt annað enn nossligt arbeiði. Kókandi blýggjipotturin, sum hekk undir liðini á maskinuni, sendi sína rama royk um alla prentsmiðjuna, so neyvan var inn komandi hjá fólki, uttan at taka seg til nasarar.

So hvørt trýst varð á stavirnir lögdu messing

matrisurnar seg har setarin vilda hava tær at liggja, og tá ein regla var liðugt sett, rann blýggjð niður í tær, og so var hendan reglan liðugt. Matrisurnar virkaðu sum stoypiformar.

Reglurnar vóru síðani settar saman við hondsettum yvirskriftum, og vóru heilt serligar umstøður, at mynd var ynskilig og neyðug, var klisjé gjord av myndini. Soleiðis fór liðna síðan í pressuna, sum tók tilsamans fyra síður.

Pressan á Sosialinum á Heysbreyt mundi vera ein hin elsta í ríkinum. Eingin

visti rættiliga hvussu gomul hon var, men í hvussu er stóð á henni, at hon var gjørt í Kristiania, soleiðis sum høvuðsstaður Noregs tá hevur itíð. Gitt varð, at pressan mundi vera um 100 ára gomul.

Hvør síða, sum fór í pressuna, var ikki meira enn mannbar, og sagt varð,

Tað var ein stórir dagur tá fyrstu blaðini, fyri tíggu árum síðani, komu úr nýggju prentmaskinuni. At prenta 24 síður í dag, í millum 6 og 7000 eintøkum, tekur góðan hálfan tíma. Við gomlu prentmaskinuni tók tað meira enn tveir tímar at prenta bert 4 síður í 1500 eintøkum

Hevði Gutenberg gamli vitað aftur í verðina, sum fyri meira enn 500 árum síðani gjørdi fyrsta prenti við leysum blýggj stavum. Nú eru amboðini saksur, límstift og ikki at tala- telda

at tá blaðið varð prentað, dandaðu øll húsini aftur og fram, og gangurin hoyrdist um alt grannalagið.

So kom offsett

Tað, sum hevur kollvett prentingina í nýggjari tíð er offsett prentingin, og við tí hvarv blýggjð. Sosialurin fekk offsett miðskeiðis í sjeyti árunum, og tá komu eisini tær elektronisku setimaskinurnar. Arbeiðið á prentsmiðjunum gjørdist við hesum eisini meira reinført, og lættari og skjótari var at arbeiða. Hesar nýggju maskinurnar vóru eisini færrar fyri at gera so mangt, sum blýggjð ikki kundi.

Men brátt fóru eisini hesar maskinurnar í søg-

Vinstrumegin á myndini sæst gamla blýggj setimaskinan, og høgrumegin gamla prentmaskinan úr Kristiania.

una, og teldur komu í staðin. Sosialurin hevur havt trýggjar av hesum maskinum, sum tænt hava blaðnum í nærum tjúgu ár, men nú situr Simona, sum starvast á blaðnum sum setari, við síni lítillættnu teldu, og mark ikki tykist vera fyri hvat tær báðar kunnu avrika í felag.

tór.